Dosarul nr. 4r-4215/24
4-24035956-02-4r-27092024

Judecătoria Hâncești (sediul Central)
Judecător Emil BULAT

D E C I Z I E
în numele Legii

13 martie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Silvia CECAN
Judecătorii Denis BĂBĂLĂU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către agentul constatator Nicolae GUNEA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 4-79/2024 din 13 august 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 203142 din 28.03.2024 în privința lui **UNGUREANU Dumitru,** în temeiul art. 243/1 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 02.04.2024 până la 13.08.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 27.09.2024. până la 13.03.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 203142 din 28.03.2024, de către organul de constatare se arată că, la data de 12.02.2024 ora 13.00, conducătorul mijlocului de transport tractorului ***** la volanul căruia se afla cet. UNGUREANU Dumitru, aflându-se în adiacentul vămii Leușeni pe traseul M-1, împreună cu mai mulți conducători de tractoare au inițiat deplasarea în coloană (grup) în mod neautorizat, încurcând la deplasarea altor mijloace de transport.

Astfel, acțiunile lui UNGUREANU Dumitru, de către organul de constatare au fost încadrate în prevederile art. 243/1 Cod contravențional, *participarea conducătorilor de vehicule la deplasarea neautorizată în grup (cu excepția coloanelor oficiale) pe drumurile publice, care a condiționat crearea impedimentelor în circulația rutieră.*

Cauza contravențională de învinuire a lui UNGUREANU Dumitru a fost expediată pentru examinare conform competenței către Judecătoria Hâncești, (sediul Central) și înregistrată la data de 02.04.2024.

Conform fișei de repartizare a dosarului din data de 02.04.2024, respectiva cauză a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Emil BULAT. Prin Încheierea Judecătoriei Hâncești, (sediul Central) din 05 aprilie 2024, cauza contravențională în privința lui UNGUREANU Dumitru a fost primită spre examinare, în procedură scrisă, stabilindu-i un termen de 10 zile de la data primirii încheierii pentru a-și expune poziția asupra procesului-verbal contravențional.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 4-79/2024 din 13 august 2024,* procesul contravențional intentat în privința lui UNGUREANU Dumitru pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 243/1 Cod contravențional, a fost încetat pe motivul lipsei faptei contravenționale.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Nicolae GUNEA a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 4-79/2024 din 13 august 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 4-79/2024 din 13 august 2024 este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

Constată recurentul prezența temeiurilor de fapt şi de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond nu a ținut cont de rigorile art. 458, alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova, care indică, că „examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenției imputate; lit. b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; lit. c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; lit. d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; lit. d) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Sintetizând materialele cauzei, cercetând probele administrate în cadrul procesului contravențional, consideră că de către instanța de fond nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, fiind interpretate eronat normele de drept. Astfel, instanța de judecată a elucidat şi a dat apreciere numai argumentelor expuse de către intimat, pe care le-a considerat întemeiate, fără a lua în considerare argumentele şi probele, prezentate şi invocate de recurent. Așadar, Nicolae GUNEA consideră hotărârea menționată în partea în care s-a constatat nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție, ca fiind ilegală şi pasibilă de a fi anulată.

Pornind de la prevederile art. 425 alin.(1) al Codului contravențional, care stipulează că probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei, prevederile alineatului (3) al aceluiași articol ce stipulează că aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege şi ale alineatul (5) prin care se accentuează, că sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod, agentul constatator, GUNEA Nicolae atrage atenția instanței de recurs asupra probei video de la fața locului, unde sunt secvențe video a mai multor mijloace de transport (tractoare agricole) care se deplasează în mod organizat spre vama PTF „Leușeni - Albița", urmare la toate acestea fiind blocată trecerea de intrare - ieșire pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, făptuitorul UNGUREANU Dumitru, fiind la volanul mijlocului de transport tractor de model ***** aflându-se în adiacentul vămii Leușeni pe traseul M-1 a perturbat traficul rutier.

Atrage atenția instanței de recurs asupra faptului că procesul verbal este întocmit în totală corespundere cu prevederile legii şi conține elementele prevăzute de art. 443 Cod contravențional. La acest aspect adaugă şi faptul că instanța, care a emis hotărârea prin care a declarat nulitatea procesului verbal seria/nr MAI06 203142 din 28.03.2024 se contrazice, specificând faptul că la identificarea nulității a invocat că lipsește faptul contravenției şi nu a luat în calcul că o arteră de traseu strategică a fost blocată ilegal de protestatari, printre care era şi cet. UNGUREANU Dumitru la volanul tractorului, iar victime ale acestei contravenții sunt sute de persoane ce traversează hotarele țării, imaginea statului față de persoanele străine ce vin în Republica Moldova.

Având în vedere că în cadrul examinării procesului contravențional, contravenientul a recunoscut faptul acțiunilor de deplasarea neautorizată în grup pe drumurile publice prin semnătura în procesul verbal cu privire la contravenție, conchide că procesul verbal a fost întocmit de către agentul constatator, fiind respectate toate prevederile legale, îndeosebi ale alin.(3) al art. 375 Cod contravențional şi anume procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, iar vina persoanei acuzate a fost probată şi dovedită.

Concluzionează că instanța de fond a aplicat eronat prevederile art. 441 la emiterea Hotărârii de anulare a procesului verbal cu privire la contravenție. De asemenea, agentul constatator consideră concluziile instanței de fond expuse în hotărâre, contradictorii cu circumstanțele cauzei.

Susține recurentul că_circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate şi elucidate pe deplin de către instanța de fond.

În contextul normelor precitate agentul constatator a specificat faptul că instanța de judecată este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de părți. Prin urmare, verificând materialele cauzei contravenționale instanța a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor, legătura între ele şi, fără a motiva concluzia sa în ce privește acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art. 3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de către agentul constatator Nicolae GUNEA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 4-79/2024 din 13 august 2024, din considerentele ce succed.

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

7. În fapt, potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 203142 din 28.03.2024, de către organul de constatare se arată că, la data de 12.02.2024 ora 13.00, conducătorul mijlocului de transport tractorului ***** la volanul căruia se afla cet. UNGUREANU Dumitru, aflându-se în adiacentul vămii Leușeni pe traseul M-1, împreună cu mai mulți conducători de tractoare au inițiat deplasarea în coloană (grup) în mod neautorizat, încurcând la deplasarea altor mijloace de transport.

Astfel, acțiunile lui UNGUREANU Dumitru, de către organul de constatare au fost încadrate în prevederile art. 243/1 Cod contravențional, *participarea conducătorilor de vehicule la deplasarea neautorizată în grup (cu excepția coloanelor oficiale) pe drumurile publice, care a condiționat crearea impedimentelor în circulația rutieră.*

Cauza contravențională de învinuire a lui UNGUREANU Dumitru a fost expediată pentru examinare conform competenței către Judecătoria Hâncești, (sediul Central) și înregistrată la data de 02.04.2024.

Iar ca rezultat, prin Hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 4-79/2024 din 13 august 2024, procesul contravențional intentat în privința lui UNGUREANU Dumitru pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 243/1 Cod contravențional, a fost încetat pe motivul lipsei faptei contravenționale.

6. Potrivit prevederilor art. 473 Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 1) respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul: a) este tardiv; b) este inadmisibil; c) este nefondat; 2) admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art.441; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului; c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.*

Colegiul penal subliniază că, din conținutul recursului depus de către agentul constatator se exprimă dezacordul cu soluția instanței de fond de încetare a procesului contravențional în privința lui ***UNGUREANU Dumitru***.

Reiterând conținutul art. 473 alin. (2) Cod contravențional, odată fiind admis recursul agentului constatator, instanța de recurs, indiferent de solicitarea agentului constatator, poate adopta doar două soluții, și anume: *de rejudecare a cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri sau de remitere a cauzei la rejudecare în prima instanță.* Însă, nici una din cele două soluții legale nu este aplicabilă prezentei spețe, or: *1) adoptarea unei noi hotărâri de instanța de recurs nu poate fi admisă deoarece înrăutățește situația contravenientului (contrar art. 473 alin.(2) lit. b) Cod contravențional); 2) dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță este imposibilă deoarece în recurs nu se invocă necesitatea administrării de probe suplimentare, incompatibilități sau erori grave de procedură (contrar art. 473 alin.(2) lit. c) Cod contravențional).*

Potrivit prevederilor art. 466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri:

a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei;

b) ședința de judecată nu a fost publică;

c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate;

d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare;

e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde;

f) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod;

g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului;

h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului;

k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate;

l) instanță de judecată internațională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor şi libertăților omului care poate fi reparată şi în cauza respectivă.

7. Instanța de recurs subliniază că, de principiu, în ipoteza în care recurentul invocă în cererea de recurs aspecte de procedură, care formal se încadrează în temeiurile de recurs prevăzute de art. 466 Cod contravențional, aceasta nu înseamnă că, de drept, recursul agentului constatator devine automat pasibil de a fi admis, deoarece: *1) art. 471 alin.(4) Cod contravențional obligă instanța să se pronunțe doar asupra motivelor esențiale invocate în recurs; 2) interpretarea sistemică a art. 466 şi 470 Cod contravențional, impune concluzia că, în majoritatea cazurilor, temeiurile de recurs pot fi invocate doar în favoarea contravenientului; 3) art. 473 alin.(2) Cod contravențional prevede limitativ şi exhaustiv soluțiile instanței de recurs în cazul în care prima instanță a adoptat o hotărâre în favoarea contravenientului.*

Nu în ultimul rând, Colegiul penal notează că, esențialmente, în circumstanțele în care recurentul indică în cererea de recurs aspecte de drept material asupra circumstanțelor de fapt, care formal se încadrează în temeiurile de recurs prevăzute de art. 466 Cod contravențional, urmează a fi reținut că, în contextul în care art. 374 alin.(3) Cod contravențional, statuează că normele Codului de procedură penală se aplică subsidiar procedurii contravenționale, aplicabile speței sunt art. 434 și 448 Cod de procedură, care prevăd expres că instanța de recurs verifică doar legalitatea şi/sau temeinicia hotărârii atacate.

Pe cale de consecință, se reiterează convingerea că, odată ce, în procedura contravențională nu este prevăzută calea de atac „apelul”, iar instanța de fond a dat apreciere circumstanțelor de fapt, și a soluționat toate chestiunile indicate la art. 458 alin.(1) Cod contravențional, instanța de recurs nu este în drept să pună la îndoială soluția adoptată, decât doar în cazul în care instanța de fond a depășit vădit limitele temeiniciei și/sau legalității la aprecierea probelor și adoptarea soluției. În caz contrar, recursul ordinar în procedura contravențională, s-ar transforma într-un apel ordinar din procedura penală, ceea ce este inadmisibil.

Cu referire la prezenta speță, Colegiul penal constată că, temeiurile de fapt și de drept invocate în recursul formulat au constituit deja obiect de examinare în instanța de fond, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor şi circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza hotărârii de încetare a procesului contravențional, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei, soluția adoptată având puterea lucrului judecat.

În acest context instanța de recurs, concluzionează că, temeiurile de casare invocate în recurs nu și-au găsit aplicabilitatea la caz, astfel că recursul declarat de către agentul constatator Nicolae GUNEA urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul penal al Curții de apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator Nicolae GUNEA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 4-79/2024 din 13 august 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la

contravenție seria/nr. MAI06 203142 din 28.03.2024 în privința lui **UNGUREANU Dumitru,** în temeiul art. 243/1 Cod contravențional, și se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Silvia CECAN**

Judecătorii **Denis BĂBĂLĂU**

Vitalie BUDECI